

Afdeling Directiestaf
Onderwerp Sociaal culturele activiteiten voor ouderen

Bezoekadres
Europaweg 8

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

E-mailadres
info@ocsw.groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de gemeenteraad van Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 63 90 Bijlage(n)

Ons kenmerk OS 10.2331352

Datum - 8 OKT 2010 Uw brief van

Behandeld
door U. Glas

Geachte mevrouw/heer,

Graag informeren wij u over de voortgang van sociaal culturele activiteiten voor ouderen in onze stad. Op 28 mei 2008 heeft uw gemeenteraad de nota 'Sociaal-culturele activiteiten voor ouderen' vastgesteld. Daarin is aangegeven om na 2 jaar te evalueren. Deze tussentijdse evaluatie hebben wij in nauwe samenwerking met de uitvoeringsorganisaties MJD en Huis voor de Sport uitgevoerd. De evaluatie hebben we ook voorgelegd aan de ouderenraad. Zij kunnen zich vinden in de evaluatie en geven aan dat aandachtspunten omtrent ontmoeting en accommodaties, die zij eerder onder de aandacht van het college hebben gebracht, in de evaluatie zijn verwerkt.

Door de evaluatie krijgt u inzicht in de uitvoering van de nota. Daarnaast grijpen we de tussentijdse evaluatie aan om u te wijzen op de beleidsmatige verbanden die er op dit terrein zijn met bijvoorbeeld het accommodatiebeleid, het programma 'Zorgen voor Morgen', het beleidsprogramma 'Wmo in Vitale Buurten' en de AWBZ pakketmaatregel. Door meer verbinding en focus aan te brengen zorgen we voor nieuwe kansen en perspectief voor de ontmoetingsfunctie in wijken van Groningen. Sociaal culturele activiteiten voor ouderen maken daar vanzelfsprekend onderdeel van uit.

In de tussentijdse evaluatie worden allereerst de besluiten van de nota kort samengevat. Daarna wordt stil gestaan bij de uitvoering van de wijzigingen die naar aanleiding van de nota zijn doorgevoerd. Vervolgens wordt ingegaan op de activiteiten en projecten die zijn uitgevoerd of worden voorbereid (voortgang 2008, 2009 en 2010). De evaluatie sluit af met een aantal ontwikkelingen voor de ontmoetingsfunctie in de wijken. De belangrijkste zaken uit de evaluatie nota sociaal culturele activiteiten voor ouderen worden hieronder weergegeven.

Besluiten uit de nota

De nota 'Sociaal-culturele activiteiten voor ouderen' gaat uit van de ambitie om door middel van sociaal-culturele activiteiten voor ouderen de sociale participatie van ouderen te stimuleren en waar mogelijk te voorkomen dat ouderen in eenzaamheid of isolement geraken. Vooral bewegingsactiviteiten worden gestimuleerd vanwege de positieve invloed op gezondheid en zelfredzaamheid. De volgende besluiten zijn indertijd genomen:

- *Uitwerking / verfijning accommodatiebeleid*
  - Het beëindigen / overhevelen subsidie in vrijwilligerskosten en administratieve overhead voor ouderenactiviteiten naar welzijnsaccommodaties met ingang van 1 januari 2009 overeenkomstig de uitgangspunten van het welzijnsaccommodatiebeleid;
  - Het in standhouden van ouderenactiviteiten in 7 accommodaties die niet onder het welzijnsaccommodatiebeleid vallen.
- *Versterking ondersteuning / vernieuwing aanbod*
  - De ondersteuning van het sociaal cultureel werk voor ouderen versterken door het beschikbaar stellen van 64.000 euro vanaf 1 januari 2009;
  - Een stimuleringsbudget van 10.000 euro vaststellen voor vernieuwing van het aanbod van ouderenactiviteiten met ingang van 1 januari 2009.
- *Evaluatie*
  - Een evaluatie, 2 jaar na aanvang van de nieuwe maatregelen, met het oog op de ontwikkeling van het aanbod, het feitelijk gebruik en de benodigde ondersteuning van de vrijwilligersinzet.

Hoe zijn de besluiten uitgevoerd?

Uitwerking / verfijning accommodatiebeleid

Er is een wijziging aangebracht in de subsidiering van sociaal culturele activiteiten voor ouderen. Beoogd is in de stad een goed gespreid voorzieningenaanbod te realiseren. Daarbij is aangesloten op het gewijzigde gemeentelijk accommodatiebeleid. In gebieden waar relatief veel ouderen wonen en/of waar loopafstanden tot de activiteiten bezwaarlijk zijn, worden de activiteiten voor ouderen in stand gehouden. Voor deze nieuwe opzet van ouderenactiviteiten is 2008 als overgangsjaar benut. De ouderenactiviteiten en accommodatiebesturen hebben zich in dat jaar kunnen voorbereiden op de wijzigingen in de subsidiering. Het gaat bij de wijzigingen om de volgende punten:

a. Overbrengen van activiteiten naar gesubsidieerde welzijnsaccommodaties;

In de nota staat een 5-tal accommodaties benoemd waarin activiteiten plaats vinden en waarin op grond van de nieuwe beleidslijn een verhuizing plaats kan vinden naar een gesubsidieerde welzijnsaccommodatie. In het verlengde hiervan is het belangrijk stil te staan bij de evaluatie van de accommodatienota 'Anders en Beter' die heeft plaats gevonden. Hieruit blijkt dat veel accommodaties worstelen met het bereiken van nieuwe doelgroepen. Het aanbod is voor een groot deel afgestemd op de vraag van de bestaande groepen ouderen. Besturen vinden het lastig om de vraag vanuit de wijk naar (nieuwe) activiteiten te achterhalen. Er is ook onvoldoende afstemming tussen accommodaties onderling en met andere betrokken partijen in dezelfde wijk/gebied. Sommige accommodaties nemen een geïsoleerde positie in. Enkele besturen laten duidelijk blijken behoefte te hebben aan ondersteuning bij het ontwikkelen van (nieuwe) activiteiten.

Deze vraag wordt beantwoord in de beleidsnotitie 'Wmo in Vitale Buurten'. Door het beschikbaar stellen budget, kan de agogische formatie in de wijken worden uitgebreid en aangevuld met 'buurtwerkers ontmoeting'. Samen met wijkbewoners, vrijwilligers en netwerkpartners ontwikkelen en versterken deze de ontmoetingsfunctie in wijken.

b. Kosten voor ouderen(organisaties) na beëindiging of overheveling van subsidies voor vrijwilligerskosten en administratieve overhead naar welzijnsaccommodaties.

De subsidie voor ouderenactiviteiten, de vrijwilligerskosten en administratieve overhead zijn beëindigd of overgeheveld. Deze subsidie vormt nu een (klein) onderdeel van de totale subsidieverstrekking aan accommodaties. Uitgangspunt is dat ouderenactiviteiten nu kosteloos (exclusief eigen bijdrage deelnemers en consumpties) kunnen plaatsvinden in gemeentelijke welzijnsaccommodaties. Ouderen kunnen de activiteiten zelf of in samenspraak met accommodatiebesturen organiseren. Vanuit het werkveld komen geen signalen dat deze subsidiewijziging problemen oplevert in de kostensfeer bij de organisatie van activiteiten.

Versterking ondersteuning / vernieuwing activiteitenaanbod

Er is een grote groep ouderen actief in Groningen. Uit eerder onderzoek blijkt dat 1 op de 7 ouderen, van 65 jaar en ouder gebruik maakt van het aanbod van ouderenactiviteiten. Wekelijks vinden in onze gemeente 237 activiteiten plaats en zijn er 20 maandelijkse activiteiten. Naar schatting nemen 2.600 tot 3.100 ouderen deel aan activiteiten. Voor een groot deel betreft dit ook activiteiten die gericht zijn op 'meer bewegen voor ouderen' (MBvO). De MJD ontvangt subsidie voor het ondersteunen, ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten en projecten. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan

bewegingsactiviteiten vanwege de positieve invloed op de gezondheid en zelfredzaamheid. Er wordt daarbij samengewerkt met het Huis voor de Sport.

In de stad zijn op verschillende manieren nieuwe projecten voor ouderen ontwikkeld en uitgevoerd. In **2010** is een drietal projecten gestart c.q. voortgezet, te weten:

- *'Groningers Actief'*
In januari 2010 is in de wijken Corpus Noord, Grunobuurt en Laanhuizen 'Groningers Actief!' als eerste van een cyclus van 5 trajecten gestart, een combinatie project waarin de succesfactoren van de voorafgaande pilots in Paddepoel en De Wijert/Helpman zijn verwerkt. Nieuw in de aanpak is de benaderingswijze van de doelgroep middels een telefonische survey.
- *'Verdubbel je beweegmomenten in Noorddijk'*
Voor veel deelnemers aan 'meer bewegen voor ouderen' (MBvO) is deze activiteit het enige actieve beweegmoment. Wij willen deze ouderen met een *nieuwe impuls* stimuleren tot een actievere leefstijl, die verder reikt dan een keer per week een uur bewegen. Uit recent wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat pas bij tenminste tweemaal per week actief bewegen een substantiële verbetering van de gezondheid optreedt. Daarnaast willen we graag een *vernieuwingsslag* in het aanbod van bewegen en sport voor senioren. In het kader van deze opdracht ontwikkelde de MJD samen met Huis voor de Sport Groningen nieuwe activiteiten voor alle burgers vanaf 55 jaar in stadsdeel Noorddijk. Tevens is het project gericht op de bevordering van de instroom van senioren bij de bestaande sportverenigingen in het stadsdeel.
- *'Als botten en spieren protesteren...'*
Een nieuwe combinatiecursus van Huis voor de Sport Groningen voor 55+ers die gezond en fit willen blijven en die daar zelf graag iets aan willen doen. Het betreft een praktische cursus, waarin ouderen allerlei tips en oefeningen krijgen aangereikt.

Voor eerstgenoemde twee projecten geldt dat deze zijn opgenomen in het gemeentelijke programma *Nationaal Actieplan Sport en Bewegen 2010 – 2014*, waarvoor cofinanciering plaats vindt vanuit het rijk. Deze twee projecten worden na 2010 voortgezet en uitgevoerd in meerdere wijken van de stad. Daarnaast zoeken we, samen met de HVD, ook naar de verbinding en integratie van valpreventie binnen de MbvO activiteiten.

Hoe gaan we verder; Samenhang met andere ontwikkelingen in de stad

Wij zijn op tal van fronten actief om de sociale participatie van ouderen in de stad te stimuleren en waar mogelijk te voorkomen dat ouderen in eenzaamheid of isolement geraken. Dit doen we onder de vlag van 'Zorgen voor Morgen'. Binnenkort is er een negental Stips (Steun- en informatiepunten) actief in verschillende wijken, waarbij ook nieuwe diensten

worden ontwikkeld. In ons collegeprogramma geven we aan dat we deze ontwikkeling willen uitbreiden naar andere wijken. Daarnaast worden in de hele stad huisbezoeken aan ouderen (75+) uitgevoerd vanuit deze Stips. We zien vanuit 'Zorgen voor Morgen' een goed aanknopingspunt om de Stips voor meerdere doelgroepen en meerdere functies in te zetten. Beleidsmatig zoeken we daarbij verbinding met het beleidsprogramma 'Wmo in Vitale Buurten'.

De ondersteuning, begeleiding en waardering voor vrijwillige inzet vormt een belangrijk onderdeel van ons vrijwilligersbeleid. Dit beleid wordt vooral uitgevoerd door Stiel. In de opdrachtverlening voor de komende periode vragen we aandacht voor de wijkgerichte vrijwillige inzet. Zo zijn er ondertussen al wijkvacaturebanken gekoppeld aan de Stips. Vanuit het beleidsprogramma 'Wmo in Vitale Buurten' zijn Humanitas, Stiel en MJD een samenwerking aangegaan onder de titel 'Buurtwelzijn'. Wij verwachten hierdoor een verbetering van de ondersteuning van vrijwilligers in de wijk.

Door het wegvallen van de ondersteuning in het kader van de AWBZ zullen kwetsbare groepen, waaronder ook ouderen, meer aangewezen zijn op andere wijkbewoners en onze wijkvoorzieningen. Daarom vraagt, voor het leggen van die verbindingen, de ontmoetingsfunctie in de wijken de komende tijd onze nadrukkelijke aandacht. Het ontwikkelen en versterken van de ontmoetingsfunctie in wijken is een belangrijk onderdeel van de beleidsnotitie 'Wmo in Vitale Buurten'. Momenteel wordt deze uitgewerkt door de welzijnsorganisaties Humanitas, MJD en Stiel. We verwachten dat in het najaar van 2010 extra inzet en menskracht in wijken aanwezig is om aan deze ontmoetingsfunctie een extra impuls te geven.

Afrondend

De besluiten in het kader van het raadsbesluit 'Sociaal culturele activiteiten voor ouderen' zijn goed uitgevoerd en krijgen een krachtig vervolg in het beleidsprogramma 'Wmo in Vitale Buurten'. De opgedane expertise en ontwikkelde netwerken worden hierbinnen voortgezet. Hiermee wordt de continuïteit van het gemeentelijk (ouderen)beleid gewaarborgd en krijgt een stevige basis.

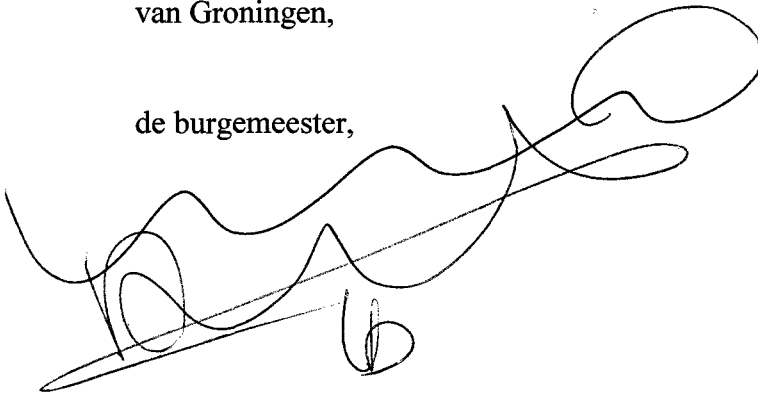
De beschreven activiteiten en projecten in het kader van gezondheid en bewegen voor ouderen worden voortgezet en vormen eveneens onderdeel van 'Wmo in Vitale Buurten'. Door financiering vanuit het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) is het mogelijk in meerdere wijken en ook voor meerdere doelgroepen activiteiten en projecten sport- en beweegstimulering uit te voeren.

Door meer verbinding en focus aan te brengen zorgen we voor nieuwe kansen en perspectief voor de ontmoetingsfunctie in de wijken van Groningen.

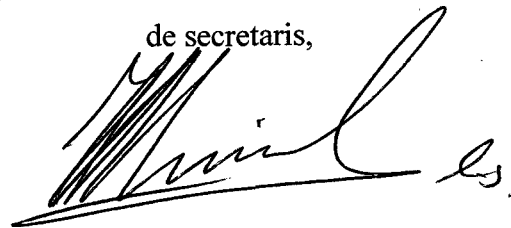
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, featuring a series of vertical strokes followed by a long, sweeping horizontal stroke that ends in a small flourish.